

Marjai József hazaérkezett Berlinből

Marjai József miniszterelnök-helyettes, a magyar-NDK gazdasági és műszaki- tudományos együttműködési bizottság társelnöke július 7-én Berlinben tárgyalásokat folytatott partnerével, Wolfgang Rauchfussal, az NDK Minisztertanácsának elnökhelyettesével.

A tárgyalások során áttekintették az együttműködési bizottság XIX. ülésének a gazdasági kapcsolatok elmélyítésére hozott határozatok megvalósítását. Intézkedéseket egyeztettek az 1981. évi árucserre forgalmi jegyzőkönyv teljesítésének biztosítására. Különös figyelemmel foglalkoztak a lakosság közvetlen ellátását szolgáló fogyasztási cikkek szállításával összefüggő kérdésekkel és megfogalmazták azokat a feladatokat, amelyek elősegítik az NDK-ból Magyarországra exportált gépek, járművek, mezőgazdasági gépek alkatrész-ellátásának ja-

vitását. A két ország között az idén előirányzott külkereskedelmi forgalom meghaladja az 1,4 milliárd rubelt.

A gépiparban, elsősorban a jármű- és mezőgazdasági gépgyártásban folyó együttműködésről, valamint az alkatrész-ellátás problémáiról Marjai József Günther Kleiber miniszterelnök-helyettesel, az NDK általános gépipari, mezőgazdasági gép- és járműipari miniszterével is tárgyalt. Elhatározták, hogy a két ország vállalatai szakosítási szerződéseket kötnek közöttük járművek kölcsönös szállítására.

Marjai Józsefet fogadta Willi Stoph, az NDK Minisztertanácsának elnöke, a NSZEP PB tagja. A megbeszélésen részt vett dr. Szalai Béla berlini magyar nagykövete.

Marjai József kedd este visszaérkezett Budapestre. (MTI)

Kongresszusi előkészületek Lengyelországban

Egy héttel a Lengyel Egyesült Munkáspárt július 14-re kitűzött IX., rendkívüli kongresszusa előtt ország-szerte folynak a különböző szintű megbeszélések, a kongresszusi küldöttekkel való találkozások.

A szeczeini Warski hajógyárban Kazimierz Barcikowski, a Politikai Bizottság tagja, a KB titkára is részt vett a helyi küldöttek és a gyár pártaktivájának találkozásánál. Az eszmecsere, amelyen szó volt gazdasági, társadalmi és a pártalatt kapcsolatos kérdésekről egyaránt, Barcikowski a többi között a vállalati öngazdálkodással foglalkozott. Mint mondta, Lengyelországnak meg kell találnia a szocializmus építésének optimális útját, felhasználva ehhez saját és a többi szocialista ország tapasztalatait. A Központi Bizottság titkára azt is közölte, hogy a delegátusok csaknem kilencven százalékát most először veszi részt pártkongresszuson.

A küldöttek országsszerte munkacsoportokban tanács-

koznak, a többi között arról, hogy milyen módon lehet biztosítani a kongresszus eredményességét, s azt, hogy lehetőleg minél több idő maradjon a programtervezet vitájára. Ez volt a téma a wroclawi vajdaság kongresszusi küldöttei munkacsoportjának megbeszélésén, Lódzban egy hasonló tanácskozáson szervezeti kérdéseket foglalkoztak. Küldött-találkozók voltak hétfőn Lublinban, Bielsko-Bialában, Czeszochowában, Krosnában és Slupskban is.

A kongresszusi előkészületek jegyében a haditengerészet pártbizottsága kibővített ülést tartott.

Krakóban, ahol a város legnagyobb pártszervezeteinek mintegy félezer képviselője találkozott, Mieczyslaw Rakowski miniszterelnök-helyettes egyebek között arra mutatott rá, hogy fel kell hagyni a múlt boncolgatásával — ami egyébként is mindig könnyebb —, s ehelyett a jövőt építő konstruktív cselekvésre van szükség.

A növekedés új stratégiája

Szervezetek, nemzetközi intézmények próbájt a világpolitika viharos időszakait jelentik. Elmondható ez a szocialista államok gazdasági együttműködési szervezeteiről, a Kölcsoni Gazdasági Segítség Tanácsáról is. A KGST szófiai ülészakkára július elején olyan időszakban került sor, amikor a nemzetközi helyzet sok tekintetben bonyolultabbá vált, mint az elmúlt negyedszázadban bármikor. Az enyhülés mellett a nemzetközi életben jelen vannak a feszültség tényezői is; befolyásos erők dolgoznak azért, hogy az emberiséget visszavessék a hidegháború korszakába. Ilyen körülmények között kellett a KGST-országok magasrangú képviselőinek merleget készíteni és körvonalazni a fejlődés irányait a nyolcvanas évekre.

JELEN ÉS JÖVŐ

Ami a mérleget illeti: bebizonyosodott, hogy a jelenlegi helyzetben a tagországok jelentős részben éppen a kölcsönös együttműködésnek köszönhetik azt, hogy enyhíteni tudták a tőkés világpiaci káros hatásait. A KGST tagállamainak gazdasági fejlődéséhez, nép-gazdaságuk szerkezetének korszerűsítéséhez nagymértékben járultak hozzá a gazdasági és tudományos-műszaki kapcsolatok, a jelentős volumenű áruszállítások, amelyek a komplex program megvalósítása alapján fejlődtek. E komplex program létrehozásában is, végrehajtásában is kulcs szerepet játszott a Szovjetunió, amely egyszersmind döntő mértékben járul hozzá a többi KGST-ország

fűtőanyag- és nyersanyag-ellátásához.

Bár a közösség országainak lakossága csak a föld lakosságának egytizede, a KGST tagállamai a világ villamosenergia-, kőolaj-, acél-, kőszéntermelésének 20-30 százalékát adják. Mindez azt is jelenti, hogy a dinamikus fejlődés hatalmas eszközöket biztosít egy új periódus bonyolultabb feladatainak megoldásához.

E feladatok azért összetettebbek, mert gazdaságilag lehetetlenné vált a szocialista országok számára az, hogy a rendelkezésre álló fűtő- és nyersanyagok korábbi növekedési ütemével, a munkaerő és az anyagi erőforrások korábban megszokott bőségével számoljanak. A KGST-ülések felszólalói is feltárták a növekedés új stratégiájának közös vonásait, amelyet a testvérpártok kongresszusán fogalmaztak meg. A fő cél: a már létrehozott potenciált jobban kihasználni és megővelni a végeredményt, anélkül, hogy lényegesen növekedésnek a munkaerő és az anyagi erőforrások. Ez csak akkor érhető el, ha a nyolcvanas évek a szocialista országok intenzív termelési és tudományos-műszaki együttműködésének periódusává válnak. A tanácskozáson a magyar miniszterelnök is teljes egyetértését fejtette ki a stratégiával, s kifejtette mindazt, ami ezzel kapcsolatban különösen lényeges.

A FŐ CÉL: A HATÉKONYSÁG

Először: alapvető fontosságú feladatnak tartjuk,

hogy hosszú távra és biztonságosan megoldjuk a fűtőanyag-, energia- és nyersanyagellátást, új energiatípusok és nyersanyagforrások felkutatásával segítjük elő a jövő fejlődésének megalapozását. Másodszor: a szakosított és kooperáció-elmélyítés mellett, az egyes országok adottságaira építve és közös munkával lehetővé kell tennünk, hogy meggyorsuljon a feldolgozóipari termelés korszerűsítése. Harmadszor: halaszthatatlannak tartjuk a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termelés nagyobb mértékű növekedésének megalapozását. Ehhez meg kell erősítenünk a mezőgazdaság fejlesztését szolgáló tudományos — főként a biológiai — kutatást, és korszerű ipari hátteret, azaz nagyobb termelékenységű mezőgazdasági gépeket, több és jobb minőségű kémiai anyagot kell biztosítanunk.

Mindehhez nem új intézményekre, hanem a meglévő szervezetek még eredményesebb munkájára van szükség. Így a többi közt arra is, hogy komplexen fejlesszék a közgazdasági, az ár-, valamint a pénzügyi viszonyokat. Növelni kell a közös valutának, a transzferábilis rubel, valamint a hitel-műveletek szerepét, mert ez is fontos feltétele a gazdasági együttműködés bővítésének. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a döntési folyamat rövidítésére, a már elhatározott és az új feladatok gyorsabb megoldására, a vállalatok és intézmények közvetlen kapcsolatainak fejlesztésére is.

Szolnok megyében járt a szíriai pártküldöttség

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására hazánkban tartózkodó Arab Újjászülés (Baath) Szocialista Pártjának küldöttsége Abdullah al-Ahmar főtitkár-helyettes vezetésével kedden Szolnok megyébe látogatott. A vendégeket a megyei pártbizottság székházában Andriko Miklós első titkár fogadta és tájékoztatta a megye társadalmi, gazdasági helyzetéről.

A küldöttség Szolnokról Martfűre utazott. A Tisza Cí-pőgyárban az ország legna-

gyobb cipőipari vállalatával ismerkedtek: a gyár haterzer munkást foglalkoztat és évi 12 millió pár cipőt gyárt. A vendégeknak bemutatta a gyár egyes termelő egységeit és mintatermet. Ebéd után a delegáció Abádszalókra utazott, s megtekintette a Lenin Tsz magasnyomású mezőgazdasági öntözőrendszerét. A látogatás Kiskörén ért véget. Ott a delegáció tagjai megismerkedtek a duzzasztóval és az erőművel, valamint a tározó tóval.

Magyar-görög kapcsolatok

A gazdasági kapcsolatok — mindkét ország számára — fejlődését jelzi, hogy három év alatt több mint kétszeresére emelkedett kereskedelmi forgalmunk. Míg 1977-ben mintegy 60 millió dollár ért el a kölcsönös árucseré értéke, tavaly már csaknem 140 millió dollár értékű áru szállítására került sor. A görög partnerek elsősorban mezőgazdasági alapanyagokat és termékeket, bárány- és juh-bőrt, narancsot, dohányt, gyümölcsleveket, valamint pamutfonalat, pamutszövetet, továbbá lemezárut és műanyag csöveket adnak el hazánkban. A magyar vállalatok pedig acélárutakat, kazán-alkatrészeket, textilanyagot, vegyiparokat, marha- és sertéshúst, sajtárutakat exportálnak Görögországba. Igen jó hírnévnek örvendnek Athénban és más görög nagyvárosokban az Ikarus autóbuszok is, amelyekből több száz „teljesít szolgálatot” az utakon.

Gazdasági együttműködésünk fejlettebb formájaként az elmúlt években több iparágban alakultak ki vállalatközi kooperációk, hoztak legnagyobb mértékű közös vállalkozásokat. Idén márciusban például a Ganz-MÁVAG kapott megbízást Athén egyik acélszerkezetes közúti felújításának felépítésére, s magyar szakemberek végeznek jelenleg is kuta-tatásokról Milos szigetén, részt vállalva a geotermikus energia kiaknázását

célzó görögországi tervek-ből. Kapcsolataink további bővítését fekezi, hogy idén januártól Görögország csatlakozott az Európai Gazdasági Közösséghez, ennek következtében nehezebbé vált a magyar külkereskedelmi helyzete a görög piacokon. Az eddigi eredmények megtartása, illetve együttműködésünk fejlesztése ezért mindkét fél részéről további erőfeszítéseket tesz szükségessé.

A két ország kulturális kapcsolatait a tavaly alárt, 1983-ig érvényes kormányközi együttműködési munkaterv szabályozza. Ez a többi között ösztönözti tanulmányutak szervezését teszi lehetővé a különböző tudományterületek művelői számára. Görögországban is megemlékeznek az idén Bartók Béla születésének 100. évfordulójáról, s a következő években képzőművészeti kiállítások cseréjére, magyar, illetve görög filmhé megrendezésére is sor kerül.

A magyar-görög kapcsolatokat több területen államközi egyezmények szabályozzák, ezek sorában jelentős helyet foglal el például az idegenforgalmi, a közúti szállítási, a konzuli egyezmény, a tudományos és műszaki együttműködési megállapodás, s a tavaly köztelt hosszulejártú gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodás.

TANULNI EGYMÁSTÓL

Minden tanácskozás mérceje csak az lehet, hogy utmutatásait miként ültetik át a gyakorlatba. Az már most megállapítható, hogy a KGST XXXV. ülészaka teljes mértékben tükrözte a szocialista államok közötti új típusú egyenrangú együttműködést. Ez a tanácskozás ismét demonstrálta, hogy a szocialista országok konstruktív célokra összpontosítják erőiket. Arra törekednek, hogy minél jobb feltételeket teremtsenek az alkotó munkához, lakosságuk életszínvonalának emeléséhez. Ezért is tovább küzdének a különböző társadalmi rendszerű államok kölcsönös előnyökre épített együttműködésének fejlesztéséért.

A szocializmus már több mint három évtizede világrendszer. Ez idő alatt minden testvérországban sok tapasztalatot halmoztak fel a gazdasági tervezésű iránnyitási rendszerének tökéletesítésében. A kollektív tapasztalat tanulmányozása és felhasználása az egész közösség társadalmi-gazdasági haladását meggyorsító anyagi erővé válhat. A tanácskozáson nagy erővel jutott kifejezésre az a szemlélet — ami a testvérpártok kongresszusait, így az SZKP XXVI. kongresszusát is jellemezte —, hogy tanulni kell egymástól, hogy együtt kell gondolkodni a nemzetközi tapasztalatok általánosításánál, minden értékes információ széles körű elterjesztéséről. Ez a megközelítési mód a XXXV. ülészakon egyszersmind hozzájárult a továbblépés „alapozásához”, ahhoz, hogy előkészítsék a KGST-országok legfelsőbb párt- és állami szintű gazdasági tanácskozását is.

Kurta vizit

Bizonyára lett volna miről tárgyalnia Andrej Gromikónak vendégével, lord Carringtonnal, aki azonban mindössze villámlátogatást tett Moszkvában. Nem tudni, vajon a kurta vizit milyen lehetőséget nyújtott a szovjet-brit kapcsolatok áttekintésére és egyéb fontos kérdések megvitatására. Félő, hogy a külügyminiszterek csupán arra szorítottak, amire a látogatást követő szűkszavú közlemény is utal: jobban megismerték egymás álláspontját.

Szó se róla, ez sem csekélység. Annál is inkább nem, mert az álláspontok meglehetősen eltérőek. Lord Carrington a Közös Piac afganisztáni „rendezési tervét” terjesztette elő Moszkvában. Azt az elképzelést, ami szerint kétszakaszos nemzetközi konferenciát kellene összehívni az úgynevezett afgán kérdéssről. Az első szakaszban a Biztonsági Tanács öt állandó tagja ülészembe India, Pakisztán és Irán képviselőinek bevonásával. Ha valamelyest előbbre lépne, akkor rendeznek a második forduló, amelyre a kabuli kormány is meghívást kapna.

A terv már korábban napvilágot látott, s fogadtatása sem Afganisztán, sem a Szovjetunió részéről nem volt kedvező. A szovjet álláspontot Gromiko most személyesen is tolmácsolhatta lord Carringtonnak, az indítvány kezdeményezőjének. E szerint nem tekinthető tárgyalási alapként semmi olyan terv, amely Afganisztán megkerülésével, az afgán kormányzat kikapcsolásával próbál a szóban forgó ügyről tárgyalni.

Kabul 1980. május 14-én részletesen kifejtette, hogy milyen keretek között képzel el az afgán kérdés tartós rendezésének megvalósítását. Afganisztán kormánya a külső, lényeges beavatkozás megszüntetését tekinti a tárgyalások feltételének. Ezt a tényezőt viszont a Közös Piac lord Carrington által most Moszkvában is közzétett indítványa figyelmen kívül hagyja.

Sajnálatos, hogy a szokatlanul szűkre szabott tárgyalási idő nyilván korlátokat szabott a szovjet-brit kapcsolatok részletesebb elemzésének is. Amióta a torykormány hatalomra került, London és Moszkva között — képtelenesen szölvá — megnőtt a távolság. A kereskedelmi mérlegben is érvényesült a konzervatívok befolyása: amíg az USA kivételével valamennyi fejlett tőkés országgal bővült a Szovjetunió árucserre-forgalma, addig Nagy-Britanniával csökkent.

Mindent egybevetve, sikeresnek és reménykeltőnek tehat egyáltalán nem minősíthető a brit külügyminiszter moszkvai villámlátogatása. Legföljebb az álláspontok kölcsönös megismerését, az alaposabb tájékozódást szolgálhatta. Persze, ez önmagában sem lebecsülendő tényező. Más kérdés, hogy minden egyes ilyen elszalasztott alkalomért kár.

Gyapay Dénes

ELHUNYT GYERGYAI ALBERT

Eletének 88. évében, július 7-én elhunyt Gyergyai Albert Állami-díjas műfordító, kritikus, a Nagyvilág című folyóirat főmunkatársa, nyugalmazott egyetemi tanár. Temetéséről később intézkednek.

Művelődési Minisztérium Magyar Írók Szövetsége

Willy Brandt Bonnban kedden tájékoztatta Helmut Schmidt nyugatnémet kancellárt moszkvai tárgyalásairól. (Telefoto — AP — MTI — KS)

Glomp Lengyelország új primása

A PAP lengyel hírgyűnök-ség kedden ismertette a lengyel püspöki kar közleményét arról, hogy II. János Pál pápa József Glomp püspököt, az edigi warmiai (olsztyni) különféle funkciókat töltött be, majd Lengyelország megyéspüspököt nevezte ki gnieznoi és varsói érsekké és egyben Lengyelország primásává.

József Glomp a több mint egy hónappal ezelőtt elhunyt Stefan Wyszyński bíborost követi a lengyel katolikus egyház élén.

Az új egyháztól 51 éves, Inowroclawban született, 1959-től 1964-ig Rómában tanult, há-papa József Glomp püspököt, az edigi warmiai (olsztyni) különféle funkciókat töltött be, majd Lengyelország megyéspüspököt nevezte ki gnieznoi és varsói érsekké és egyben Lengyelország primásává. József Glomp a több mint egy hónappal ezelőtt elhunyt Stefan Wyszyński bíborost követi a lengyel katolikus egyház élén.

Magyar repülőgép balesete

A magyar légierő egy repülőgépe kedden szolgálat-teljesítés közben, eddig ki-t nem derített okból, a ma-gyar-osztrák határ közelé-

ben, osztrák területre zuhant. A repülőgépezető katapul-teljesítés közben, eddig ki-t nem derített okból, a ma-gyar-osztrák határ közelé-

Lengyel autóbusz karambolja

Vác belterületén a 2-es számú főúton Siemieniuch Bronislaw 36 éves gépkocsi-vezető, lengyel állampolgár-lampolgár. A vizsgálat ed-digi adatai szerint az autó-tel, lengyel turistákat szállí-tó autóbusszal az előtte meg-álló tehergépkocsinak ütköz-tött. A baleset következté-ében az autóbusz utasai közül

két személy súlyos, 11 fő könnyű sérülést szenvedett (valamennyien lengyel állampolgár). A vizsgálat ed-digi adatai szerint az autó-tel, lengyel vezetője nem tartott kellő követési távolságot. A rendőrség szakértő bevoná-sával tovább folytatja a viz-s-gálatot. (MTI)

A LAKÁSÉ

Feloldo

A lakásállomány mellett a jogos lakók kielégítését segítheti a lakáscsere. is. Ugyanis a meg-állomány újra-támogatása enyh-jainkat. Közismer-nehezégek, amely-múlt évek során t-tették a lakáshas-zsintre lehetetlen-ndokolt lakásceser-zont nem vitathó-merevségek ugyan-káspiacon is rész-leszkedést kívánat.

Tulajdonképpen-venes évek közep-dődtől az a jogi- amely a személy- lakások indokolt- elősegítését kíván-ni. Az új jogszab-rábi rendelkezé-s-vábbfejlesztik és- szabályozzák az- gátások elsz- rendjét is.

Cseré- ösztönz

Szocialista állam- késepités keretebé- detől fogva sok- vetményekkel s- alacsony jövedel- szociális körülm- arra rászorulóka- kásp problémájakat- hervállalásuk me- oldhassák. A kedv- tozású kölcsönök- az eltartott család- mához igazodó sz- vezmény mellett, beruházásban léte- csi értékesítésű- lentős árkedvezm- ruházású lakások- lésához, lakások fe- állami támogatás- összegű hozzájárul- az új szabályozá- továbbra is.

Ebbe a csoportba- az 1959-től értéke- vetkezeti, majd a- épített tanács- e- lakások, továbbá- ezen időponttól- vállalatoknál dol- lakások részére nyúj- támogatással épít-

A lakáscsere- élenkítése, rugalm- tele és nem kevés- tulajdonnal való re- jog korlátozásának- céljából vált lehető- lített lakások forsz- történe értékesíté- ka nélkül jóvedel- akadályozása cél- szont az állami tá- elszámolását is sz-

Támogatá- elszámol

Aki az állami tár- vásárolt, vagy épít- körébe tartozó tul- éven belül első ízbe- sít, az köteles az- mogatást visszafize- kötelezettség ajá- szerződés esetében- ajándékozottat. é- szerződés esetén p- társra kötelezettet t-

Ha viszont má- megszerzése céljá- szerződéssel törté- idegenítés, akkor a- támogatást csak a- visszafizetni. Ha ez- lakást öt éven bel- sítik.

Számos feltétele- nak, hogy mikor ne- állami támogatást- zetni. Így például- értékesítésű lakás- társra történő vissz- tén, ha ilyen lakás- bérlakás cserélik- a használatbavétel- háromszoros összege- mint a visszafize- mogatás stb. Nem-

A vizit

A tárgyalnia Andrej Gromi-
Carringtonnal, aki azonban
Moszkvában. Nem tud-
nyen lehetőséget nyújtott a
tekintésére és egyéb fon-
Félő, hogy a külügyminisz-
tak, amire a látogatást kö-
s utal: jobban megismerték

ység. Annál is inkább nem,
lehetősen eltérőek. Lord
anisztáni „rendezési tervét”
Az az elképzelést, ami
közeli konferenciát kellene
gán kérdéskör. Az első sza-
öt állandó tagja ülésezne
viselőnek bevonásával. Ha
k, akkor rendeznék a má-
abali kormány is meghi-

világot látott, s fogadtatá-
Szovjetunió részéről nem
spontot Gromiko most szer-
lord Carringtonnak, az in-
E szerint nem tekinthető
lyan terv, amely Afganiszt-
n kormányzat kikapcsolá-
ügyről tárgyalni.

reszletesen kifejtette, hogy
li el az afgán kérdés tartós
Afganisztán kormányza a
s megszüntetését tekinti a
a tényező viszont a Közös-
most Moszkvában is közze-
vül hagyja.

anul szűkre szabott tárgya-
zabot a szovjet—brit kap-
csok is. Amióta a tory-
London és Moszkva között
gott a távolság. A kereske-
sült a konzervatívok befo-
vel valamennyi fejlett tö-
vjetunió árucseré-forgalma,
kkent.

resnek és reménykeltőnek
thető a brit külügyminisz-
sa. Legfőképpen az álláspón-
az alaposabb tájékozódást
magában sem lebecsülendő
minden egyes ilyen elsza-

Gyapay Dénes

GYALY ALBERT

én elhunyt Gyergyal Albert
a, a Nagyvilág című folyóirat
egyetemi tanár. Temetéséről

Művelődési Minisztérium
Magyar Írók Szövetsége

edden tájékoztatta Helmut
árt moszkvai tárgyalásairól.
(KS)

Szág új primása

Az új egyházi 51 éves,
nowroclawban született,
munkáscsaládban. 1959-től
1964-ig Rómában tanult, ha-
zatérése után a gnieznoi kú-
rián különféle funkciókat
öltött be, majd Lengyelor-
szág primásának titkárságán
kezdt dolgozni. József
Glempet 1979 márciusában
I. János Pál pápa a warmiai
ersekégy megyéspüspökévé
nevezte ki. Lengyelország új
primása latinon kívül ola-
szul, franciául, németül és
angolul beszél.

Gép balesete

pen, osztrák területre zuhant.
A repülőgépezető katapult-
ált, életben van. A körü-
mények kivizsgálása folya-
matban van. (MTI)

Sz karambolja

tét személyi súlyos, 11 fő
tönnyű sérülést szenvedett
valamennyien lengyel ál-
ampolgárok). A vizsgálat ed-
gi adatai szerint az autó-
busz vezetője nem tartott
tálló követési távolságot. A
rendőrség szakértő bevoná-
ával tovább folytatja a vizs-
gálatot. (MTI)

A LAKÁSEPÍTÉS LEHETŐSÉGEI ÉS FELTÉTELEI

XI.

Értékesítés és vásárlás

Feloldott korlátozások — Szabadforgalmi áron Érdekel az eladó, érdekelt a vevő

A lakásállomány bővítése
mellett a jogos lakásigények
kielégítését segítheti az indok-
olt lakáscserék megoldása
is. Ugyanis a meglévő lakás-
állomány újraelosztásának
támogatása enyhítené gond-
jainkat. Közismertek azok a
nehezségek, amelyek az el-
múlt évek során megmereví-
tették a lakáshasználatot és
szinte lehetetlenné tették az
indokolt lakáscseréket is. Vi-
szont nem vitatható, hogy e
merevségek ugyanakkor a la-
káspiacot is részben a nye-
réskedést kiválták kizárni.

Tulajdonképpen már a zhe-
venes évek közepén megke-
zdődött az a jogi szabályozás,
amely a személyi tulajdonú
lakások indokolt cseréjének
elősegítését kívánta szolgál-
ni. Az új jogszabályok e kö-
röket rendezték el, tovább-
fejlesztik és egyidejűleg
szabályozzák az állami támo-
gatások elszámolásának
rendjét is.

Cserék ösztönzése

Szocialista államunk a la-
kásépítés keretében már kez-
detől fogva sokoldalú ked-
vezményekkel segítette az
alacsony jövedelműeket és
szociális körülmények miatt
arra rászorulókat, hogy la-
kásproblémájukat saját te-
hervállalásuk mellett meg-
oldhassák. A kedvező kama-
tozás kölcsönök folyósítása,
az eltartott családtagok szá-
mához igazodó szociális ked-
vezmény mellett, az állami
beruházásban létesült, taná-
csi értékesítésű lakásokat je-
lentős árkedvezménnyel ve-
hették meg, míg az OTP-be-
ruházású lakások megvásár-
lásához, lakások felépítéséhez
állami támogatásként nagy
összegű hozzájárulást kaptak
az új szabályozások szerint
továbbra is.

Ebbe a csoportba tartoznak
az 1959-től értékesített szö-
vetkezeti, majd az 1971-től
épített tanácsi értékesítésű
lakások, továbbá az ugyan-
ezen időponttól az állami
vállalatoknál dolgozó mun-
kások részére nyújtott állami
támogatással épített lakások.

A lakáscseré-forgalom
élenkítése, rugalmasabbá té-
tele és nem kevésbé a saját
tulajdonnal való rendelkezési
jog korlátozásának feloldása
céljából vált lehetővé az em-
lítt lakások forgalmi áron
történő értékesítése. A mun-
ka nélküli jövedelem meg-
akadályozása céljából vi-
szont az állami támogatások
elszámolását is szabályozták.

Támogatások elszámolása

Aki az állami támogatással
vásárolt, vagy épített lakások
körébe tartozó tulajdonát 15
éven belül első ízben értéke-
síti, az köteles az állami tá-
mogatót visszafizetni. Ez a
kötelezettség ajándékozási
szerződés esetében a meg-
ajándékozottat, életjáradéki
szerződés esetén pedig a tar-
tásra kötelezettet terheli.

Ha viszont másik lakás
megszerzése céljából cse-
részörzódéssel történik az el-
idegenítés, akkor az állami
támogatást csak akkor kell
visszafizetni, ha ezt az újabb
lakást öt éven belül értéke-
sítik.

Számos feltétele van an-
nak, hogy mikor nem kell az
állami támogatást visszafi-
zetni. Így például a tanácsi
értékesítésű lakás újraelosz-
tásra történő visszaadása ese-
tén, ha ilyen lakást tanácsi
bérletre cserélik és annak
a használatbavételi díjának
háromszoros összegét ezekre ve-
mint a visszafizetendő tá-
mogatót stb. Nem kell a tá-

mogatást visszafizetni akkor
sem, ha a munkálakást az
OTP útján az állam javára
értékesítik, továbbá, ha az
említett csoportba tartozó la-
kásokat a szabad forgalom-
ban az OTP részére értéke-
sítik és a lakásigényt állami
támogatás nélküli, magánla-
kás-építés vagy -vásárlás út-
ján oldják meg.

Tehát más feltételek érvé-
nyesek akkor, ha valaki a
szabad forgalomban, vagy új-
raelosztásra történő vissza-
adással, vagy az OTP részé-
re értékesíti a lakását.

Szervezett akciók

A tanácsi értékesítésű la-
kások elidegenítési szándékát
a korábbi rendelkezésektől
eltérőleg már nem kell a ta-
nácsnak bejelenteni, de azok
újraelosztásra bármikor fel-
ajánlhatók.

A lakásügyi hatóság csak
akkor köteles újraelosztásra
visszavenni a lakást, ha a tu-
lajdonos lakásigényét taná-
csi bérlet kiutalásával,
vagy másik tanácsi értékesi-
tésű lakásra történő vevőki-
jelöléssel meg tudja oldani,
illetve ha a felajánló másik
lakásra nem tart igényt.

Meghatározott feltételek
mellett a szervezett akcióban
épült, vagy vásárolt személyi
tulajdonban levő lakásokat
az OTP visszavásárolja az
állam javára. Az ebben a
formában értékesített laká-
kat eladók a rendezett felté-
telek szerint bármely építési
formában akkor vehetnek
részt; ha a lakásépítést a
munkáltató szervezi, vagy
annak építéséhez az építési
költség legalább tíz százalé-
kának megfelelő támogatást
nyújt és a telek tulajdon-
vagy használati jogával ren-
delkeznek.

Emiatt már, hogy ko-
rábban nem volt olyan sza-
bályozás, amely a személyi
tulajdonú lakások vásárlásá-
nak az újraértékesítésének
szervezett formát adott
volna. Ez pedig azt credmé-
nyezte, hogy akinek volt la-
kása, de az nem felelt meg
részére, vagy arra valamilyen
okból már nem volt szüksé-
ge, akkor azt csak nehéz kö-
rülmények között, sok fárda-
sággal tudta értékesíteni.

Vevő az OTP

Három éve annak, hogy az
OTP a hagyományos családi
ház kivételével, minden 1961.
január 1-e után takarékpénz-
tári kölcsönrel épült, vagy
így értékesített, továbbá ta-
nácsi értékesítésű személyi
tulajdonban levő lakást meg-
vásárolhat. A korábban épí-
tett ilyen lakásokat is meg-
vásárolhatják, ha azok kor-
szerűek és állapotuk megfe-
lelő.

Az OTP a részére felaján-
lott lakásokat a forgalmi ár
alapján vásárolja meg, meg-
szerve az ingatlanközvetítő
értékbeszélését is.

Az eladó pedig új lakása
építéséhez az általános felté-
telek szerint kaphat építési
kölcsönt, munkáltatói támo-
gatást, meghatározott felté-
telek esetén még állami tá-
mogatót is, és szociálpoliti-
kai kedvezményben is része-
sülhet.

Az így megvásárolt laká-
sokat a kölcsönfeltételeknek,
szociálpolitikai kedvezmé-
nyeknek, munkáltatói támo-
gatásoknak megfelelő felté-
telekkel értékesítik, de álla-
mi támogatást nem nyújthat,
minthogy ezek a lakások nem
új építkezések.

Ezek a lakások az OTP sza-
bad értékesítésének keretében
tartoznak, tehát ezekre ve-
vőkijelölés nem szereshető.
Ez egyben azt is jelenti, hogy

azok részére értékesítik, akik
a legkedvezőbb feltételeket
vállalják a lakás értékének
megfizetésére. Tehát az kapja
meg a vásárlás lehetőségét,
aki nagyobb készpénz lefize-
tése, rövidebb törlesztési idő
mellett vállalja az eladási ár
megfizetését.

Sokrétű lehetőség

Sorozatunk végére érve
megállapítható, hogy a pénz-
ügyi változtatások sokrétűen
bővítették a lakásépítés, vá-
sárlás lehetőségét, s példái-
nk igazolták, hogy egyúttal
az arányosabb teherviselés
kialakítását is segítik.

A személyi tulajdonú laká-
sok cserélődését, a szervezett
formában történő OTP-viss-
zavásárlás csak segíteni ki-
vánja, és nem korlátozza a
szabad forgalomban történő
értékesítést.

Mind az építési, mind a la-
kásvásárlási kölcsönök, mind
a lakáscseréket elősegítő jog-
szabályok, feltételek egy célt
szolgálnak: a családok jogos
igényüknek, szükségleteiknek
megfelelően jussanak — az
állam és a lakásszerző ará-
nyosabb teherviselése mel-
lett — lakáshoz. Ez a köve-
telményt a XII. kongresszus
így fogalmazta határozatba:
„A lakásépítésben és -fenn-
tartásban arányosabbá kell
tenni az anyagi teherviselést,
az állam és lakosság, vala-
mint a lakosság különböző
rétegei között.”

— Vége —

A pártmunka mindennapjal

4. A pártcsoportok megszervezése

A szervezeti szabályzat kimondja, hogy a
pártalapszervezetekben — „a létszámtól füg-
gően — pártcsoportokat kell létrehozni, ame-
lyek rendszeresen értékelik tagjaik munká-
ját, magatartását, a pártmegbízatások teljesi-
tését.”

A pártcsoportok megszervezésekor tehát a
pártélet törvényében megszabott kötelezett-
ségről van szó. A politikai gyakorlatban e kö-
rül mégis gyakran viták, félreértések van-
nak. E vitákban nem ritkán azt feszegetik,
szükséges-e, kell-e egyáltalán az adott mun-
kahelyen, s megtalálják-e a pártcsoportok
feladataikat, vagy csak az előirások, a forma
kedvéért fognak létezni, valóságos tevékeny-
ség nélkül.

Jóllehet a szervezeti szabályzat a döntést
a létszámtól teszi függővé, az ilyen töprengé-
sek, viták az esetek többségében azt árulják
el, hogy sok a bizonytalanság a pártcsoport-
ok párton belüli helye, szerepe körül. Ahol
ugyanis ezzel tisztában vannak, ott még kis
létszám esetén is jól működnek a pártcsoport-
ok. Mindez indokoltá teszi, hogy sorozat-
tunkban felelevenítsük a pártcsoportokkal
kapcsolatos tudnivalókat is.

A pártcsoportok a pártalapszervezet kis
létszámú, önálló munkatervvel, határozati
joggal nem rendelkező részei. Nem készít-
nek tehát munkatervet, s bár rendszeresen
tanácskoznak, a megbeszélésekről emlékeztet-
ő sem készítnek. Sok helyen talán épp ez
okozza a félreértéseket. Úgy vélik, funkciót-
lan az olyan csoportosulás, amely munka-
terv, döntési jog és adminisztráció nélkül
működik, meg aztán ha a napirendeket meg-
előzi a pártcsoport tanácskozása, az emberek
nem lesznek aktívak a taggyűléseken.

A pártcsoportok pedig épp azt szolgálják,
hogy a kommunista legkisebb egységeinek
is legyen fóruma közös dolgaik megvitatásá-
ra. Ne teljék az idő a négy-öt párttag mun-
katerületét érintő ügyek tárgyalásával tag-
gyűlésen, oda már csak az egész kollektíva,
az alapszervezet egészének ügyei kerüljenek.
Az adminisztrációs kötelezettségek hiánya
pedig az egyszerűsítés szándékából követke-
zik. Azért, mert nem kell írásos munkatervet
készíteni, a pártcsoport munkája lehet
(és legyen) tervszerű. Szóban is meg lehet ál-
lapodni arról, hogy a felvett néhány pártcso-
port-megbeszélésen mivel foglalkozzanak.

Hogy mi legyen az?
Ha elgondoljuk a párt feladatait az
adott munkahely életében, már adódik az is.
Egy pártcsoportba általában (és akkor meg-
felelő) azok tartoznak, akik mindennapi éle-
tük, munkájuk során együtt dolgoznak, te-
hát egy üzemszemben, osztályban, részlegben.
A bizalmi irányításával ezen 5—10 tagú kis

kommunista egységnek a szóban forgó rész-
leg ügyeit, dolgaikat kell megbeszélni. Ilyen le-
het például az, hogy milyen feladatok hárul-
nak a részleg kommunistáira valamely poli-
tikailag kiemelt fontosságú gazdasági feladat
teljesítésében, mit tegyenek, ha egy átszerve-
zés szükségessé válik stb. Ezek mind olyan
dolgozatok, amelyeket esetleg nem is szabad tag-
gyűlésre elvinni. Pártcsoport ülésen az
érintett néhány kommunista megbeszélheti
és határozathozatali jog nélkül is kialakít-
hatja közös véleményét.

A szervezeti szabályzat szerint is elsőren-
dű feladata a pártcsoportoknak a pártmeg-
bízatások kiadása és a számonkérése. A kiadott
pártmegbízatások realitását, s azt, hogy az
érintett párttagnak a megbízatás testhezál-
ló-e, igazán a pártcsoportban tudják meg-
ítélni. Teljesítését vagy annak elmulasztását
is csak ők. Az adminisztrációk kerülése sem
jelenti azt, hogy a bizalmiak nem lehet egy
kis füzete (minden párttagnak egy oldal) a
pártmegbízatások rögzítésére, a teljesítés fel-
jegyzésére. Minden pártcsoport-megbeszélés-
re be is ütemezhető valaki, aki számot ad
szóban a megbízatás teljesítéséről. Így évente
mindenkj sorra kerül. De gondoljuk el mi
lenne, ha egy harminc-negyen tagú alap-
szervezet mindezt taggyűlésen kívánna meg-
oldani.

Hasonlóan fontos feladatuk a pártcsoport-
oknak a maguk területén a párttagságra al-
kalmatlan munkatársakra, fiatalokra felfigyelni,
őket a párttagságra felkészíteni. Ki más vé-
gezhetné el ezt, mint az a néhány párttag,
akik az adott részlegben élnek életüket.

A pártfegyelem megővése, a maguk terü-
letén szintén a pártcsoportba tömörült kom-
munisták feladata. Nem annyira a pártfe-
gyelmi vizsgálat javaslata (bár szükség ese-
tén az is) inkább a baj megelőzése. A párt-
csoportkeretek közötti elbeszélgetés, jószán-
dékú figyelmeztetés e téren sokat jelent.

Végül ami szintén nem nagy erősségünk e
pillanatban: a pártcsoportnak is lehet „saját”
ideológiai élete. Egy-egy ülésen bizony hasz-
nos lehet, ha megbeszéljük a részlegben, osztá-
lyon tapasztaltakat, ha számba vesszük,
hogy mit kell tennünk a szocialista közgon-
dolkodás fejlesztéséért, a jobb légkört, mit
tehetnek a bürokrácia csökkentéséért, ho-
gyan és kikkel kell elbeszélgetniünk anyagi-
ság, közéleti elzárkózottság vagy más kifogá-
sok miatt.

Mindezt igencsak szükségessé teszi a párt-
csoportok megszervezését minden esetben, ha
csak az alapszervezet maga nem olyan kis
létszámú mint egy pártcsoport.

Hornyák András

Gumiköpeny-futózás Kabán

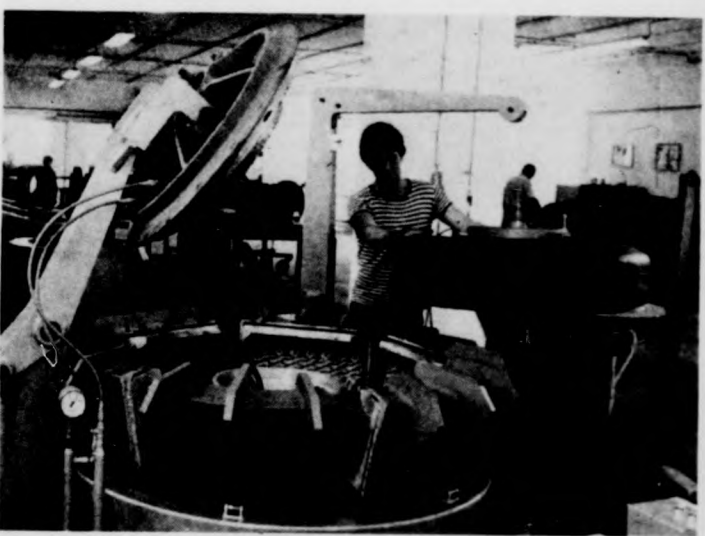
Az első mozzanat: „leradirozzák” a régi futófelületet

Az adagológép „felrakja” a nyers gumit

A kerekeket előkészítik a sütéshez

Utolsó fázis: préselő automatába kerül a futózott gu-
miköpeny (Fotó: Kalmár István)

Drágán dolgozunk

Lassan hozzászokunk — vagy máris megszoktuk? — ha január, akkor áremelés. (Bár volt már erre példa áprilisban, meg júniusban is, ám a rendre ismétlődő áremelések havi megújítások a január.) Most már eljutottunk odáig, hogy „neven nevezük a gyereket”, s egyre ritkábban kell mosolyognunk az „árrendezés” kifejezés használata miatt. (Igaz: meglettük a lehető legdiplomatusabb formulát: „Az Országos Anyag- és Árhivatal közleménye”. S e címbetűk olvastán senki nem számít például a világcipőn hovatovább eladhatatlannak, nálunk viszont változatlanul mérgeződrága fekete-fehér tv-készülékek fogyasztói árának drasztikus csökkentésére.)

Most már szinte le sem kell írni — az ilyesfajta „közlemények” indoklásaként, hogy „a világcipő árak emelkedése miatt...”, mert jól tudjuk: bennünket éppen olyan komisz keménységűl sújt a „világcipő”, mint bárki mást. (Hogy a külpiaci hatások, úgymond, „határainknál megállíthatók és megállítandók” — ez annak idején sem lehetett több, mint egy hatásosnak szánt szónoki fordulat.)

A közvélemény óhaja — épp a minap hallottam egy ilyen megjegyzést —, hogy legyen egy évben egyszer, minden aktuális világcipő támadást kivéve, „árhivatali közlemény”, aztán hagyjanak bennünket békén a következő januárig. Ugy tünik, mintha egyre közömbösebbek lennének az ár-emelkedésekkel kapcsolatban. És ez a baj! Elünk és dolgozunk a „világcipő hatások” bővületében, s nem fogjuk föl, hogy a körülmenők közepette, valamit egészen más módon kellene dolgozni.

Például: szervezettebben. Ami egyszersmind azt is jelenti, hogy jobban, pontosabban, következetesen gazdaságosabban és olcsóbban. Sok éve már, hogy a munkaszervezés javításával kapcsolatos tennivalókra kormányhatározat hivatással a figyelmet. (Jellemző: ehhez nálunk kormányhatározat kell...) S tényleg jellemző: a Munkaügyi Minisztérium legutóbbi megállapítása szerint, a szocialista szektorban működő vállalatok negyven százaléka, az elmúlt két évben semmiféle értékelhető szervezési tevékenységet nem végzett. És gyanítható, hogy az eredményeket felmutató vállalatok „eredményei” is — részben — afféle statisztikai büvészeknek köszönhetőek. Következésképpen, aligha lehetünk elégedettek a munka szervezetségével, így aztán mi is számolnánk az önköltséget lényegesen befolyásoló olcsóbb munkavégzéssel? Az indokoltnál drágább munka pedig — tetszik vagy nem tetszik — ott van az indokoltnál magasabb árakban.

Vagy: a minőség. Kiszámították például, hogy ha a ruházati cikkek, bútorok, a háztartási gépek és a hűtőszekrények berendezések minősége csak annyit javulna, hogy ezzel élettartamuk mindössze 10 százalékkal növekedne, akkor ez évi hatmilliárd (!) forint kiadási többletet jelentene a lakosságnak. Ugy, hogy közben sem a gyártási költségek, sem a fogyasztói árak nem emelkednének.

Az árak viszont emelkednek. Mert ha arról van szó, hogy „jobb minőséget”, akkor szótárunkban ez többnyire az „újat, a korszerűbbet” jelenti. Az újhoz, jobbhoz, korszerűbbhez pedig — gondolkodásunk szerint — fejlesztések, új beruházások, tehát újabb pénzüsszerek szükségesek. Márpedig ezt valakinek meg kell fizetnie!

Sajátságos — és persze támadhatatlan — okoskodás, egyetlen, de korántsem jelentéktelen szépséghibával: a logikai sorból kihagyjuk azokat a mérhetetlen belső tartalékokat, amelyek hasznosítása a minőség javítására is jótékony hatással lehetnek. Ehhez megint csak nem kell más, mint szervezettebben, pontosabban, tehát jobban dolgozni. Ez pedig nem a nagy pénzekkel megvalósítható beruházások függvénye.

No és persze — szinte félve írom le — némileg többet is kellene dolgozni. Ami persze egyenes következménye lenne a szervezettebb munkavégzésnek. Az „állásidőben” való semmittevés éppúgy pénzbe kerül, mint a folyamatos munkavégzés. Az állásidőnek ára van, s ezt valamennyien fizetjük. A fogyasztói árban; az építkezések — már régóta irreálisan magas — költségeiben. Azzal is, hogy gyártmányainkat, a világcipő jöcskán leértékelte, mert azon a piacon, fájdalom, nem érvényesíthetőek a mi sajátos munkavégzésünk következményei. A világcipő vásárlóit a legkevésbé sem érdekli, hogy mi drágán — pontatlanul, fegyelmetlenül és szervezetenül — dolgozunk.

Az árak nem csak a világcipő hatások miatt emelkednek. Emelkednek azért is, mert tudnánk ugyan jobban, szervezettebben, tehát olcsóbban dolgozni, de nem dolgozunk. Mi ezt a stílust, és ezt a tempót szoktuk meg. Ebből a szempontból viszont talán nem is jönnek rosszul a sorozatban ismétlődő áremelkedések. Előbb-utóbb csak belátjuk, hogy az árak alakításának legfontosabb színtere a termelés! Másrészt fogalmazva: az árak változatlan színvonalon tartásának, netán csökkentésének is ára van. Ez egyszerűen elfogadhatatlan, hogy a hanyag, a rossz, az összevissza kapkodással végzett munkát árfehérítő tényezőként könyveljük el. Ez ügyben igazán nem ártana némi egészséges — és társadalmi méretű — felháborodás, ami végül is cselekvéshez vezet. Többre és messzebbre jutnánk ily módon, s nem kellene beletörődnünk: ha január, akkor áremelés.

Vértess Csaba

Bányagépek — barokk palotában

Sopron nevezetes műemléki belvárosa a közel-múltban új látivalóval gazdagodott. Néhány lépésnyire a Sornó-háztól, a Kecse-templomtól, a Templom utca 2. szám alatti egykori Esterházy palotában újra megnyílt a Központi Bányászati Múzeum.

A magyarországi szénbányászat bölcsőjénél

Sopronnak két fontos kapcsolata van a bányászattal. Itt, a közeli Brennerberg völgyében ringott a magyar szénbányászat bölcsője: 1753-ban nyitották meg a Felvidék első iparszerűen termelő szénbányáját. Másrészt a város 1919 után negyven évig adott otthont a bányászati felsőoktatásnak: a selmecbányai, akadémia települt ide, és innen került Miskolcra.

Annak idején a közlekedés és a mezőgazdaság a millennium ünnepségeire összegyűjtött anyagot központi múzeumba helyezte el, a bányászat azonban elmulasztotta ezt a lehetőséget. A két világháború közt nem sokat tehetett ennek pótlására, a felszabadulás után pedig sokáig az újjáépítés és nem a régi emlékek gyűjtése, megőrzése volt a feladat. Utóbbi jelentősége volt ezért dr. Fallner Jenőnek, a soproni egyetem docensének, aki 1952-ben a Bányászati Lapokban cikket írt a műszaki emlékek védelméről, és javasolta, hogy Sopronban gyűjtsék össze ezeket. 1955-ben a Magyar Tudományos Akadémia illetékes bizottsága döntött a Központi Bányászati Múzeum létesítéséről. A soproni városi tanács a Nehézipari Minisztériumnak adta a volt Esterházy palotát, amelyet múzeumként 1957-ben nyitottak meg. A mintegy 420 négyzetméteres kiállítási területen modelleket, makettekkel, térképeket mutattak be.

A rekonstrukció előtt az első emelet néhány értékes traktusa a szomszédos épülethez tartozott, most ez is a múzeumot gazdagítja. Feltárták a korábban betemetett

Bányászszobor Meniére műhelyéből

pincerészt. Ezekkel és a tetőtér-beépítésekkel együtt a hasznosítható terület 1500 négyzetméterre nőtt. Ennek mintegy felét kiállítás foglalja el, a többi könyvtár, iroda, restaurátorműhely és fotólabor, olvasóterem, kutató- és vendégszobák.

Skanzen Fertőrákoson

A Központi Bányászati Múzeum a magyarországi

Hangulatos múzeumudvar

Újjáépült a régi ház

Tizenhárom évi nyitva tartás után — mivel az épület állaga megromlott és a gyűjtött anyag is kinőtte a raktárakat — becsukták a múzeumot: a helyreállításra, bővítésre a soproni belváros átfogó műemléki rekonstrukciójának keretében nyílt lehetőség. A tervek és a kivitelezést az Országos Műemléki Felügyelőség, a költsége-

LÁTOGATÁS SOPRON MEGÚJULT MÚZEUMÁBAN

érc-, szén-, olaj-, földgáz- és vízbányászat történetét, technikájának fejlődését mutatja be. Loggiás udvar, előtérben a múzeumalapító Fallner Jenő szobrával. A leghevesebb a nézelődést az első emeleten kezdeni. Itt, az „előszobában” a bányászat jelentőségét méltató dokumentumok kapnak majd helyet. Most idős Szabó István Kosuth-díjas szobrász faszbokra vannak kiállítva: a neves művész személyes emlékei alapján faragott meg alakokat és jeleneteket a régi bányászéletből: a szobrokat a Nógrád megyei múzeum kölcsönözte.

Az első emeleten a kibányászott ércet láthatjuk, majd régi és új gépek makettjei, modelljei szemléltetik a bányászati technika fejlődését.

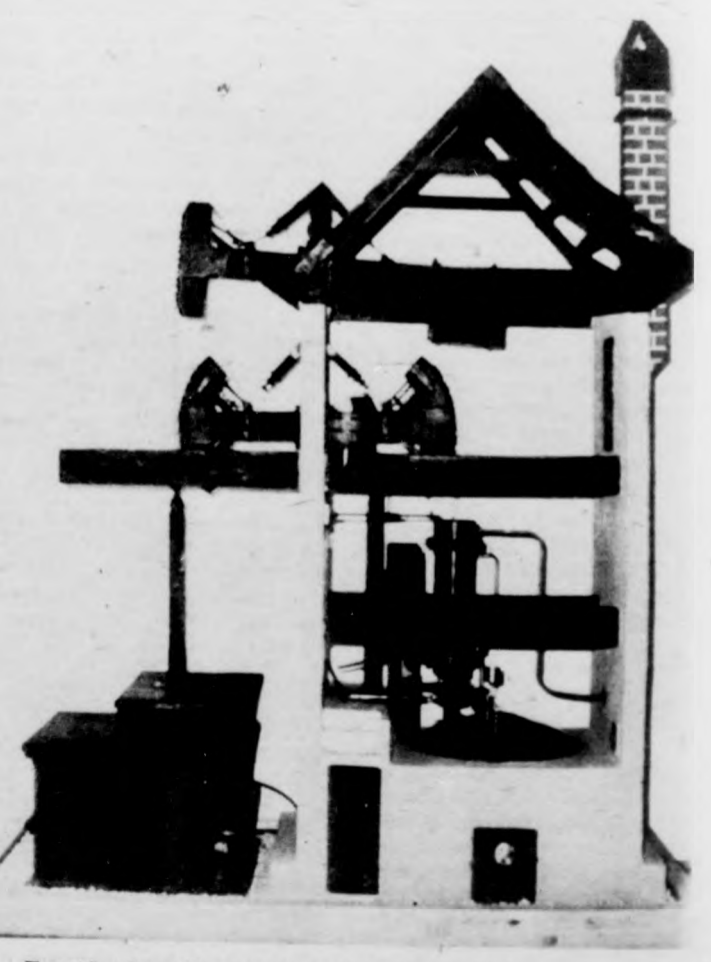
A földszinten „A bányászat a képzőművészetben” című kiállítást rendezték be. Számos érdekesség mellett Feszty Árpád 1885-ben készült Bányászszerecsénlenségek című olajképe érdemes külön figyelmet érdemel a Meniére műhelyéből kikerült Kőbányász című szoborra.

A városi tanács a múzeum rendelkezésére bocsátotta a fertőrákosi kötejtő mintegy ezer négyzetméteres földalatti terület, amelyben fokozatosan berendezik a magyar bányagépek skanzenjét.

Tudományos munka

Az országban több helyen működik kisebb-nagyobb bányászati múzeum, helytörténeti gyűjtemény, ezek kutató és gyűjtő munkájának összehangolása is a soproni múzeum feladata. Nemrég határozat született arról is, hogy központi kutatóhelyet fejlesztik a soproni intézményt. Már a világ sok hasonló múzeumával van kapcsolatuk: magyar dokumentumokat tárnak fel külföldi levéltárakban, könyvtárakban és hazai adatokkal segítik a környező és távolabbi országok kutatóinak munkáját.

Gárdonyi Béla

Egy tüzgép a 18. század elejéről (modell) (Szűk Ödön felvételei — KS)

MAGYAR NYELVÜ SZOVJET LAPOK

A birkózósport kedvelői az Angyijev, az Angyijevék nemzedékéből című cikkből megismerkedhetnek a hétszeres olimpiai és négyszeres világbajnok sportoló életútjával, szülőhazájával. Testvérei, édesapja is kitűnő sportoló. Angyijev településen, a sziklás hegyek között, ahova csak lóháton lehet eljutni, éltek nagyszülei, s innen indult világhíres útjára Szozlan is.

A rúdugrás mérföldes lépéseiről olvashatunk a Hat méter... mikor? című cikkben. 1866-ban 3 méter, 1912-ben 4 méter, 1963-ban 5 méter, jelenleg 581 cm a világsúcs. Vajon ki és mikor éri el a 6 méteres álomhatárt? Milyen is az eszményi rúdugró, mi kell a sikerhez?

Egy másik cikkben Helmut Kaser, a FIFA főtitkára válaszol a labdarúgás jelenlegi helyzetét, s a szurkolók nevelését érintő kérdésekre.

Balambér Jenőt leváltották állásából, de főnöke, aki nagyon szerette, megígérte neki, hogy gondoskodik egy hasonlóról. — Bizhat bennem, mert olyan ajánló sorokat írok, hogy abban még a legéberebbek sem találnak kifogást.

Jenő köszönte, de nem bízta a főnökében. Irt előző munkahelyeire, megkérte régebbi főnökeit, legyek szívesek néhány ajánló sort írni, mely sokat nyomhatna a latban az elhelyezkedésnél.

Néhány nap múlva meg is kapta a válaszokat. A seprűkötő ktsz elnöke ezt írta: „Balambér Jenő szövegétünknek méltó volt. Az ő meoskodása alatt értük el, hogy a legyártott seprűk 50 százaléka megfelelt az exportkövetelményeknek. Gondoskodott arról, hogy a másik fele is megfeleljen hazai célokra. Egyetlen hibája volt, hogy a seprűket használatra nem maradtatott volna, de az ellenőrként beletörtök és kifúrták.”

Az építők főnöke így válaszolt: „Balambér Jenő

igazi kollektív szellemű egyéniség. Ha a kartársak fröccsözni hívták, mindig feláldozta magát. Igaz, ő soha nem fizetett, de neki köszönhetőek, hogy anyaghoz jutottak, hisz Balambér volt a raktáros. Mikor a

Ajánlások

nyaralóm épült, ő biztosította hozzá az anyagot. Sőt, felajánlotta, hogy segédkezik a bungalow tető alá hozatalában. Kívülről utzik. Ezért irigykedtek rá.”

A hóhányók vezetője a következő ajánló sorokat küldte: „Balambér kartársnál jobb hóhányó még nem volt a vállalatunknál. Azért kellett elmennie tőlünk, mert túlteljesítette a hóhányási tervet, s ez abban az időben nem volt engedélyezve. Szívemből ajánlom.”

Balambér elérékenyült Eltette az ajánlásokat. Reménykedve állított be az új vállalatba, ahol már várt rá a főnök. Atnyújtotta a leveleket. A főnök elmé-

lyülten tanulmányozta, s mikor valamennyit végigolvasa, így szól: — Örülök, hogy megismerhettem. Különösen jól ismerem előző főnökeit. Az építők igazgatója utipartnerem. A hóhányóké a sógorom, a seprűsök elnöke pedig katonacimborám. No de térjünk a tárgyra. Ugy gondolom, hogy Önnek egy olyan 4000 fontos állás felene meg a legjobban.

— Ugyan igazgató kartárs. Erre gondolni sem mertem volna.

— De igen barátoskám. — Fel fog tűnni az embernek. Hisz most jöttem, kezdő vagyok.

— Persze, persze. Erre nem is gondoltam. Talán akkor egy háromezres — mondta rövid gondolkodás után a főnök.

— Az is sok — válaszolta félszegen Jenő.

— Ebből már nem engedek — nézett rá ellentmondást nem tűrően a főnök.

— Megfelelne nekem egy olyan kétezeres is.

— Mit képzél? Ahhoz magas szakképzettségre lenne szükség!..

Farkas Kálmán

Gyakorlat

Korunkban is meg kell elv, hogy a gimnázium az aranyait tekintve, de nagy múltú, őrzendő — középiskola elsősorban a tovább kell hogy felkészítse. Jelenleg a 14—18 nemzedéknek nem regegyede tanul tovább a középiskolai feladatokat, a 30 százalékos a szakolások részaránya, s a többi munkaképzetben a tanulmányait. Az iskolát végzeteknek 6—7 százaléka nem vább.

Képesítés az érettségi

Furcsa és némiképp képlet jellemzi a zépfokú oktatást. A tanulásra leginkább az orvosi, jogi, pályákhoz leginkább ges előkészítő tudás gimnázium nyújtja. örökíti így az adott elnöködésének nem társadalmi hátrán (A nemek egészséges társadalmi és népi éreke lenne, ám a felsőoktatásban például foglalkozás-scrában — indokolatlanul a női. Másrészt a gimnáziumokból 40-45 százalékban jutnak a felső oktatás intézményekbe. Ekkor évente tehát sebb tizenkét-tizen érettségiizelt fiatal zetlenül, egy értékes, pesítés nem adó éret zonyitvány birtokában állást. Jobbára a lokra vadásznak, s főltenek el molvan kaerő-felesleeként. dalmilaz igen-igen hasznos feladatokat.

A gimnáziumi és fakultációk amelyet 1981. szeptember 1-én kezdenek a gondolkodni kívánó teni. Mi módon?

Már néhány esztendőre terveznek mintegy gimnáziumban önképzőlközés alapján a fogvokorlati módszer lással. 7+10 óras rendszerrel — tehát,

E meg késő óra mondta el. Akkor már ünnep maga kezire. De tagosítva a határ. part itt esik a dor tetején van a H legelített, oszt t ha már ráestelede oszt meghál a part lán. Majd este főz tyú sokat elhallgat a keresztesbátú cs is emlékszem, úgy Meséle az 50-es é vai Mihály, aki a tötte, de meg egy juhászt megszégy fúrte volt a járásá vitte a tergenyét, szászár tűzrevalót, mózsiát, s ha nehe adó, akkor meg a Egy dülöt meg határan. Ott lent úgy mondták azt lógóslú nyomába, kút. Grácison járt telemerítette a cs Majd osztán mikor kutányának enni adó dig az volt a divat a kutányának adott a maga is evett, jót maradt a csobán, hogy még telemerí mert az éccaka — rongós idő volt — a kút odálán a víz varos lesz a kút, bül főzni.

Mire megvácsa hódvilág; csak elindult a kútho. A ért, hát látta, hogy lam gyerek a kútt nási határ irányáb hogy ingbe van, m te nadragfélébe. I vót az ing, egyzst félig feketébe. Utár

AUTÓSOK, FIGYELEM!

FELÚJÍTOTT SZEMÉLYGÉPKOCSIGUMI-CSERETELEPÜNK MEGKEZDTE ÜZEMELÉSÉT, a Debrecen, Vámospécsi út 193/C alatt. Az új gumira érvényes garanciával 50 százalékos áron cserélheti ki használt autógumijait. Felújításra alkalmas gumibroncsait is itt felvásároljuk.

KÓTAJ - TSZKER. GT.

Borsód megyei Kézműipari Vállalat

FELVÉTELRE KERES

leninvárosi konfekcióüzemébe

gépi varrómunkásokat

Jelentkezni lehet:
Leninváros, III. sz. lakótelepen levő konfekcióüzem vezetőjénél

A HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI MŰSZAKI IPARI SZÖVETKEZET

FELVESZ

lakatos, esztergályos, autószerelő, autófényező szakmunkásokat.

Lakatos, bádogos, alu, akku, horganyzó üzembe fertői és nódolozókat betanított munkára. Betanított iv- és lánghegesztő, valamint rendelkező hegesztőket, segédmunkásokat, fiatalokor kisegítő munkásokat.

FELVÉTELI FELTÉTELEK:

A betanított munkás munkakörben a 18. életév betöltése, a 8. évtől iskolai végzettséggel rendelkezők előnyben.

A betanított munkás munkakörben a betanulási idő 1-3 hónap.

KERESÉTI LEHETŐSÉGEK:

szakmunkásoknak a 24.1980. (XII. 18.) M.M. sz. rendelet szerinti órabér, illetve teljesítménybér. betanított munkásoknak a szakmától függően a betanulási időre 9-12 Ft órabér.

A betanulás után teljesítménybér, 2500 Ft-ot 6000 Ft-ig.

Munkahelyre szállítás saját autóbusszal.

JELENTKEZNI LEHET

a szövetkezet személyzeti vezetőjénél, Hajdúböszörmény, Bánság tér 1.

SPORT

MODELLEZŐ OB

Hajdú-Bihar: 2 arany, 2 ezüst, 1 bronz

— Legnagyobb ellenfelünk a mostoha időjárás volt — mondotta Sólyom István, a megyei modellező szövetség főtitkára, a napokban Hajdú-Biharban rendezett országos modellező bajnokság egyik szervezője. — Még az MHSZ-bázis körpályáján repülő modellek küzdelmét is zavarta az eső és a szél, a szobozói repülőterén azonban igazi felfordulást okozott a vihar. A pehelykönnyű modellek versenye irrealitással vált: szombaton féldobban volt kénytelen a rendezőség végéreményét hirdetni, vasárnap pedig az orkánserű szél okozott nagy gondot, hiszen több mint húsz modell sodródott el a repülőteréről, s ezek a kis gépek valahol a városban landoltak. Ezúton is kérjük a becsléte, megatlátok, hogy a csupán a versenyzők számára értékes, s több száz óra munkával készült repülőmodelleket juttassák vissza az MHSZ szobozói repülőterére, vagy a gépeken feltüntetett címre.

— Miként alakult ilyen körülmények között a magyar bajnokság háromnapos versenysorozata?

— A körrepülő modellekkel a papírfőforma érvényesült, a dobogón végzett három gyulai versenyző azóta már elutazott az Európa-bajnokságra. A szabadon repülő gépekkel, mint említettük, az időjárás módosította az eredményeket, mindenki óvatosan versenyzett, igyekezett rövid repülésre beállítani modeljét, így elmaradtak a ma-

A rajt pillanata

zimális időeredmények, egyetlen kategóriában sem kellett a végső helyezéseket meghatározó döntő startot elindítani.

— Hogyan szerepeltek a házigazda hajdú-bihariak?

— Tulajdonképpen a váromlásnak megfelelően. Két arany, két ezüst és egy bronz a mérlegünk. A gumitoros kategóriában Váradi Mihály (MHSZ Debrecen) 121, 2. Kocsis (Sopron) 118, 3. Erdősi (Ajka) 107, ... 6. Szabó Lajos (Debrecen) 1018 másodikperc. Csapatban: 1. Hajdú-Bihar (Váradi, Szabó, Zöld) 2988, 2. Budapest 2858, 3. Veszprém 2184. — Mechanikai motoros kategória: 1. Szechenyi János (Budapest) 1077, 2. Napkór (Hódmezővásárhely) 922, 3. Cizmár (Vác) 826. — Csapatban: 1. Pest megye 1975, 2. Csongrád 1860, 3. Budapest 1437 másodikperc.

SPORT

SOROKBAN

Két aranyérmert nyert Ujhelyi Mária, a D. Universitas sportolójaként Gyulán, az atlétikai vidékbajnokságon. A debreceni közpályafutó a 800 m-en 2:12,0, az 1500 m-en 4:40,9-es idővel győzött.

Joachim Deckarm, az 1979-es tatabányai kupamérkőzésen súlyos fejsérülést szenvedett nyugatnémet kézilabdázó jól halad a gyógyulás útján — a napokban a Fortuna Düsseldorf labdarúgó-csapatának edzésén gyakorlatozott.

A hajdúböszörményi kispályás labdarúgó-bajnokság tavaszi végéreménye. I. osztály: Béke Tsz 21, Textil 21, II. Kongresszus Tsz 18, Mezőgép 18, Izzó II. 17, Izzó I. 14, Izzó III. 11. Műszaki Ipari 11, Bocskai Tsz 11, Gabona 11, Városgazdálkodás 3, Ríco 9, Falpari 9, AFESZ 3. — II. osztály: Szalag- és Zsinórgyár 18, Mezőgép 18, Vörös Csillag Tsz 15, Bocskai Tsz 13, Sajtüzem 12, Zoja Tsz 12, Építőipari 11, Ríco 11, Hajdúsági KFT 8, Asztalosipari 5, Textil 5, Ruházati 4 pont.

Hat forduló rendeztek meg eddig Kecskeméten, a sakkokozorágos egyéni bajnokságának vidéki elődöntőjében. A debreceniek közül Forgács (DUSE) 4, Deák (DUSE) 4, Lindi (D. B. T.) 3, 3. Aranyász (D. B. T.) 2, Bor-savgyú (DUSE) 2 pontot gyűjtött. Még öt forduló van hátra.

A D. Universitas NB II-es labdarúgócsapatához igazolt a salgótarjáni Simon, aki az Ybl főiskolára felvételt. A DMVSC főedzője ifj. Jankóval közli Kerekes és Ökrös lesz a DUSE játékosai. Deák visszatér Békéscsabára, Szabó F. pedig szabadlistára kerül. Varga László az orvosegyetemre felvételt, s a DMVSC kerete meg szerződési ajánlattal.

A vivő világbajnokságon jól szerepeltek a magyar kardozók: Geögvári Imre ezüstérmes lett, Gerevich Pál az ötödik helyen végzett. A férfi törzscapatok küzdelmében a négy közt jutásért a világbajnok Szovjetunió 9:5 arányban nyert Magyarország ellen. Válogatottunk hatodik lett.

TERÜLETI BAJNOKSÁG

Augusztus közepétől november végéig

Öt hajdú-bihari csapat a mezőnyben

A napokban elkészült a területi labdarúgó-bajnokság Tisza csoportjának 1981/82. évi sorsolása. Az augusztus 16-án kezdődő bajnokság jövő június 6-án zárul, között november 22. és február 28. között téli pihenőt tartanak a csapatok. A hajdú-bihari labdarúgó-szövetség által rendezett küzdelemsorozatban a Hajdúböszörmény, a D. Volán, a Hajdúszoboszló, a Hajdú Vasas és a Balmazújváros képviseli megyénket.

Augusztus 16.: Csengeri TSZSE-Rakamaz Spartacus SE, Balmazújvárosi Lenin Tsz SE-Nagyhalászi Textiles SE, Jászkiséri Lenin Tsz SE-Hajdúböszörményi Bocskai SE, Kisvárdai SE-Hajdú Vasas SE, Debreceni Volán SE-Rákóczi-falvai Tsz SE, Karcagi SE-Hajdúszoboszlói Bocskai SE, Mándoki Községi SE-Törökszentmiklósi SE, Kunszentmártoni TE-Tiszavasvári Lombik SE.

Augusztus 22.: Tiszavasvári-Mándok, Törökszentmiklós-Karcag, Hajdúszoboszló-D. Volán, Rákóczi-falva-Kisvárdai, Hajdú Vasas-Jászkisér, Hajdúböszörmény-Balmazújváros, Nagyhalász-Csenger, Rakamaz-Kunszentmárton.

Augusztus 30.: Csenger-Hajdúböszörmény, Balmazújváros-Hajdú Vasas, Jászkisér-Rákóczi-falva, Kisvárdai-Hajdúszoboszló, D. Volán-Törökszentmiklós, Karcag-Tiszavasvári, Mándok-Kunszentmárton, Rakamaz-Nagyhalász.

Szeptember 6.: Mándok-Rakamaz, Kunszentmárton-Karcag, Tiszavasvári-D. Volán, Törökszentmiklós-Kisvárdai, Hajdúszoboszló-Jászkisér, Rákóczi-falva-Balmazújváros, Hajdú Vasas-Csenger, Hajdúböszörmény-Nagyhalász.

Szeptember 13.: Csenger-Rákóczi-falva, Balmazújváros-Hajdúszoboszló, Jászkisér-Törökszentmiklós, Kisvárdai-Tiszavasvári, D. Volán-Kunszentmárton, Karcag-Mándok, Nagyhalász-Hajdú Vasas, Rakamaz-Hajdúböszörmény.

Szeptember 20.: Karcag-Rakamaz, Mándok-D. Volán, Kunszentmárton-Kisvárdai, Tiszavasvári-Jászkisér, Törökszentmiklós-Balmazújváros, Hajdúszoboszló-Csenger, Rákóczi-fal-

Szeptember 27.: Csenger-Törökszentmiklós, Balmazújváros-Tiszavasvári, Jászkisér-Kunszentmárton, Kisvárdai-Mándok, D. Volán-Karcag, Hajdúböszörmény-Rákóczi-falva, Nagyhalász-Hajdúszoboszló, Rakamaz-Hajdú Vasas.

Október 4.: D. Volán-Rakamaz, Karcag-Kisvárdai, Mándok-Jászkisér, Kunszentmárton-Balmazújváros, Tiszavasvári-Csenger, Törökszentmiklós-Nagyhalász, Hajdúszoboszló-Hajdúböszörmény, Rákóczi-falva-Hajdú Vasas.

Október 11.: Csenger-Kunszentmárton, Balmazújváros-Mándok, Jászkisér-Karcag, Kisvárdai-D. Volán, Hajdú Vasas-Hajdúszoboszló, Tiszavasvári-Törökszentmiklós, Nagyhalász-Tiszavasvári, Rakamaz-Rákóczi-falva.

Október 18.: Kisvárdai-Rakamaz, D. Volán-Jászkisér, Karcag-Balmazújváros, Mándok-Csenger, Kunszentmárton-Nagyhalász, Tiszavasvári-Hajdúböszörmény, Törökszentmiklós-Hajdú Vasas, Hajdúszoboszló-Rákóczi-falva.

Október 25.: Csenger-Karcag, Balmazújváros-D. Volán, Jászkisér-Kisvárdai, Hajdú Vasas-Törökszentmiklós, Hajdúszoboszló-Nagyhalász, Tiszavasvári-Hajdúböszörmény, Kunszentmárton-Mándok, Rakamaz-Hajdúszoboszló.

November 1.: Jászkisér-Rakamaz, Kisvárdai-Balmazújváros, D. Volán-Csenger, Karcag-Nagyhalász, Mándok-Hajdúböszörmény, Kunszentmárton-Hajdú Vasas, Tiszavasvári-Rákóczi-falva, Törökszentmiklós-Hajdúszoboszló.

November 8.: Csenger-Kisvárdai, Balmazújváros-Jászkisér, Hajdúszoboszló-Tiszavasvári, Rákóczi-falva-Kunszentmárton, Hajdú Vasas-Mándok, Hajdúböszörmény-Kisvárdai, Nagyhalász-Jászkisér, Rakamaz-Tiszavasvári.

Kupasorsolás Zürichben

Kedden délelőtt Zürichben elkészítették a három európai kupaküzdő 1981/82. évi sorsolását. A magyar résztvevők közül a Vasas kapott csak könnyűnek ígérkező ellenfelet — a többieknek alaposan meg kell izzadniuk a továbbjutásért.

A Bajnokcsapatok Európa Kupájában a Ferencváros a cseh-szlovák Banik Ostrava ellen kezd — északi szomszédunk aranyérmes gárdája tavaly a legjobb nyolcig jutott a BEK-ben, ott a Bayern München állta útját az Ost-ravának.

A Kupagyőztesek Európa Kupájában nincs remegőnivaló a Vasasnak: a ciprusi Paralimni Famagusta lesz az ellenfél.

A UEFA-kupában rajtoló vidéki együttesek közül a nemzetközi porondon először szereplő Tatabánya a hatszoros BEK-győztes Real Madridot "fogta ki" — a spanyol gárda az idén is eljutott a finaléig, ahol 1-0 arányban alulmaradt a Liverpool ellenében. A Videoton a bécsi Rapid gárdája ellen mérkőzik — az osztrák együttes új igazolása a gólygáros Hans Krankl.

Átigazolási híradó

FTC: Kvaszta (Papp SE), Belles (Kecskemét), Szabadi (Selye). Független: Szántó (DVTK), Pócskei (Rába) és Sullja (Dunaújváros). Tatabánya: Weimper (Dunaújváros), Schumann (Vác), Öbük (PÉ). Vasas: kapusjelöltjük Kovács A. (Csépel), Csepel (Tatabánya) vagy Kovács (Videoton).

Bp. Honvéd: Mőzner (Bem SE). Független: Szeibert (Rákóczi SE), Bogdán (Pénzügyőr), Katzenbach (MTK-VM), Fejes (Tatabánya), Turner (MTK-VM). Videoton: Palkovics (Olefin), Udvardi (Ajka).

DMVSC: Tóth E. (D. Kinizsi). Független: Fegyverneki (Eger), Varga (DUSE), Czizora (Szabó SE). Nyiregyháza: Petrő (Karcag), Babus (Borsodi Volán), Buzsik (Asztalos SE), Laza (Békéscsaba). Független: Pocsal (Szarvas), Vágó (Gyula).

Újpest: Birkás (Papp SE), Szűcs (Dunaújváros). Független: Kisznyér (Kecskemét), Szendrői (Nyíregyháza). Békéscsaba: Oláh (Szabó SE). Pécs: Baumann (Selye). Független: Csehi (Dunaújváros).

Rába ETO: Szentés (ZTE) és Burcsa (Videoton) független. Csepel: Balassagyarmat. Független: Mészoly (FTC) és Fischl (Gyöngyös). ZTE: Szében (Bp. Honvéd), Balázs (Balassagyarmat). Független: Szóke (MÁV Előre) és Bellák (Olbánbányás). Volán: Varga N. (Kossuth KFSE), Krómer (Bem SE), Szeibert (Rákóczi SE), Kotul (Bp. Honvéd), Nyúl (Bem SE), Nagy J. (Rákóczi SE), Farkas (Papp SE), Kúrtosi és Halász (22. sz. Volán).

Diósgyőr: Kovács (Olefin), Független: Giron (Dunaújváros) és Böz (FTC). Haladás: Bogáti (Keszthely). Független: Tapaszt (Pécs), Hüber (PVSK), Eller (Videoton), Sebestény (MTK-VM), Horváth (Sabaria) és Kiss (Ajka). Szegedi: Puskás (Sz. Dózsa), Somogyi (Vasas), Kovács (János-halma). Független: Gruborovics (MTK-VM), Oroszási (DMVSC), Tóth J. (Videoton), Leitner (Dunaújváros) és Felföldi (Kecskemét).

Ózd: Kajdi (STC), Ambrus (Videoton). Független: Magyar B. (MÁV Előre), Takács (D. Kinizsi), Tatár és Becsei (Vasas).

LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT

Ötusa. Az országos bajnokságon lövészetben Vass (Székesfehérvár) és Mizser (Újpest) szerepelt a legjobban. Az összetett verseny állása a befejező szám, a futás előtt: 1. Császari (Bp. Honvéd) 4200, 2. Déri (Csepel) 4092, 3. Vass 4085, 4. Maracs-kó (Csepel) 4060, 5. Fáth (Újpest) 4015, 6. Fazekas (Újpest) 4006 pont. Atlétika. A stockholmi nemzetközi viadalon az amerikai Ben Pluncknett 72,34 méterre javította saját diszkoszvető világcúcsát. Vivő VB. A női törzscapatversenyen Magyarország 9:2 arányban győzött Japán ellen, s bejutott a negyeddöntőbe. Ma, szerdán az olimpiai címet védő, házigazda francia válogatott lesz csapatunk ellenfele az elődöntőbe jutásért.

Használt bútor eladása

BOLTJAINK:

Debrecen, Hatvan u. 61.

Debrecen, Csapó u. 25. hátul az udvarban

Debrecen, Hatvan u. 27. hátul az udvarban

OTP-HITELRE IS!

BÜTORIPARI JAVÍTÓ ÉS HASZNÁLTCIKK-FORGALMAZÓ ISZ.

Debrecen, Galamb utca 23-29. sz.

A MAGYAR GÖRDÜLŐCSAPÁGY MŰVEK

felvételre keres

szakképzett trafóházi elektrikusokat, gyakorlattal rendelkező közszerős, marós, esztergályos, lakatos szakmunkásokat, közszerős, esztergályos betanított munkásokat.

Három műszakos termelői munkára jelentkezhetnek 18. évet betöltött, munkakönyvvel vagy munkavállalási engedéllyel rendelkező diákok is.

JELENTKEZNI LEHET

az MGM munkaerő-gazdálkodási csoportjánál, Debrecen, Szabadság útja 129.

Vasbetonszerelő betanító tanfolyamot

szervez 18-35 év közötti férfiak részére a Bács megyei Állami Építőipari Vállalat. A tanfolyam 1981 augusztusában indul és 6 hónapig tart.

Az eredményesen vizsgázók részére biztosítjuk, hogy a jogszabályi feltételek megléte esetén szakmunkásvizsgát tehessenek.

Az elméleti foglalkozások idejére

átlagkeresetet, a gyakorlati képzés idejére teljesítménybérben való foglalkoztatást biztosítunk.

Részletesebb tájékoztatást a következő címről kérjen:

BÁCS MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

Kecskemét, Klapka u. 34. Munkaügyi osztály

HÍREK

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen drága gyermekem, testvérem, unokánk, keresztgyermekünk és jó rokonunk,

GONDA IMRE rokkant nyugdíjas, 23 éves korában hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Drága halottunkot július 10-én, pénteken délután 3 órakor vezünk végső búcsút a Köztemető I. o. 2-es számú ravatalozójában, egyházi szertartás szerint. A gyászoló család: Lakás: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 46.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó édesanyánk, nagymamánk, déd-nagymamánk, testvérünk, anyósunk és szeretett jó rokonunk,

ÖZV. DZURIK ANDRÁSNE Gajdos Anna életének 86. évében, 1981. július 4-én csendesen elhunyt. Szeretett halottunkot július 3-án, csütörtökön déli 12 órakor vezünk végső búcsút a Köztemető I. o. 2-es számú ravatalozójában, egyházi szertartás szerint. A gyászoló család: Lakás: Debrecen, Gábor Áron u. 25. Minden külön értesítés helyett.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, apósnak, nagyapám, testvérünk, sógorunk, nagybátyánk, GALAJDA ISTVÁN 1981. július 4-én hirtelen elhunyt. Szeretett halottunkot július 8-án, délelőtt 11 órakor vezünk végső búcsút a Köztemető I. o. ravatalozó termébe egyházi szertartás szerint. A gyászoló család: Lakás: Debrecen, Építők útja 27.

Közönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, ID. KULCSÁR ISTVÁN temetésén megjelentek, sírfára koszorút, virágot helyeztek és mélyszéges bánatunkban részvételét osztottak. A gyászoló család.

Közönetetünk fejezzük ki mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, MAGI ISTVÁN temetésén megjelentek, fájdalmunkban és mélyszéges bánatunkban részvételét osztottak. A gyászoló család.

Közönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, PÁZMÁNDY DEZSŐ temetésén megjelentek, ravatalozóra koszorút, virágot helyeztek és mélyszéges bánatunkban részvételét osztottak. A gyászoló család.

Közönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, ÖZV. APAGYI GÁBORNE Bor Lídia temetésén megjelentek, ravatalozóra koszorút, virágot helyeztek és mélyszéges bánatunkban részvételét osztottak. A gyászoló család.

Megkérdeztük

Dörgedelem-e vagy tilalom?

A MÁV vezérigazgatója a napokban szigorú intézkedést hozott, pályaudvarokra, peronokra, csarnokokra, folyosókra, feljárókra, a népszerű „piroska” vonatra, a 90-100 perces menetidővel közlekedő szerelvényekre, az egyirányú expresszvonatok negyedik kocsijára stb. terjesztette ki a dohányzás elleni harcot.

Vajon sikerrel jár-e? Kádár András, a debreceni igazgatóság díjazású csoportjának ügyintézője bizakodik. Bizik az átnevelhetőségben. A kalauzok ugyanis július végéig türelmesek, megértőek lesznek, így vagy úgy kis népnevelőknek válnak, s csak felhívják a füstölő utasok figyelmét... Aztán? Aztán jó a pénz-bírság. Ha az utas nem fizeti ki helyben, később akár 120 forint is lehet. A várótermekben mindenesetre nem lesz könnyű dolog a cigarettákat eloltatni. Ez az intézkedés jelentős változás az antidohányosok és egyáltalán a magyar egészségügy javára.

ÚJ RENDELKEZÉSEK

A segédmotorosok is írásbeliznek...

A közúti közlekedés fejlődésének jelenlegi szakaszában fokozott érdeklődés mutatkozik a mozgékony és nem utolsó sorban kis üzemanyag-fogyasztású járművek, a segéd-motorkerékpárok iránt. A mezőgazdasági vontatók és lassú járművek forgalomba helyezésére, forgalomban tartására vonatkozó legújabb hatósági előírások következtében kiszélesedett a lassú járműveket nagy számban üzemeltetők köre.

Ennek természetesen követhetné, hogy szükségessé vált ezen vizsgák rendjét módosítani, korszerűsíteni.

Lempák István, a gépjármű-vezetői vizsgabizottság Hajdú-Bihar megyei területi szervezete vezetőjének információi alapján mindenképp el kell tudni, hogy a lassú járművezetői vizsgára csak 16. segédmotoros kerékpár és állati erővel vont jármű vezetők, illetve hajtói vizsgára csak 14. életévét már betöltött személy írható ki.

A vizsgabizottság vezetője egy új rendelkezésről adott tájékoztatást. Július 1-től kezdődően a lassú járművek és a segédmotoros kerékpárok vezetőinek írásbeli vizsgát kell tenniük. A

lassú járműveket, illetve segéd-motorkerékpárt vezetni akaróknak egyaránt tiz kérdésre kell válaszolniuk a tesztalapon, minderre tiz percük van, a megengedhető hibapontok száma kettő. Az állati erővel vont járművek hajtói továbbra is szóbeli vizsgát tesznek.

Az említett két kategória alapvizsgadíját a KPM gépjárműközelkedési főosztálya 50-50 forintban állapította meg, a pótvizsga díja ugyancsak ennyi.

Az új előírást úgy kell alkalmazni, hogy a fenti dátumot - tehát július 1-ét - fordulónapnak fogják fel. Mindazok, akik e napot megelőzően fizették be a vizsga díját és ezt az átutalási postautalványon levő postai bélyegző hitelt érdemlően bizonyítja, még a régi díj ellenében vizsgáztathatók, függetlenül attól, hogy július 1-ét követően kerül sor a vizsgájukra.

A gépjármű-vezetői vizsgabizottság központja a későbbiekben arról is intézkedik, hogy a lassú járművek vezetői számára hasonlóképpen teszt rendszerű vizsgáztatást vezessen be.

A lassú járművek vezetőinek vizsgáztatása várhatóan szeptember 1-e után kezdődik meg. k. d. p.

A 05 JELENTI...

Az elmúlt héten meggyekben is folytatták az aratást, sajnos azzal kapcsolatban már tüzesetek is keletkeztek. A tűz keletkezési okai változatosak, például eldobott égő dohánynemű, gyermekjáték, villámcsapás, sugárhő.

Néhány jellemző tüzeset: Június 29-én 16.43 órakor Debrecenben, a Bellegró 461. szám alá riasztották a tűzoltókat. A tulajdonos 5 éves fia játék közben gyufával meggyújtotta a gazdasági udvarban tárolt szénát, s a tűz átterjedt a 8x4 méter méretű melléképületre is.

Június 30-án 9.57 órakor Nagyvárad, Simonpuszta területén a helyi Petőfi Tsz tulajdonát képező DT 75-ös típusú erőgéppel munkavégzés közben meggyújtotta a kipufogórendszerre ráakasztott szalmát. A tűz mintegy 5 hektárnyi tarlóra terjedt ki.

NYÁRI EGYETEM ESZTERGOMBAN. Július 17-én nyílik Esztergomban a XVII. Dunakanyar nyári egyetem. Tizennégy országból 130 zenepedagógus és főiskolai hallgató vesz részt a kurzuson, ahol Szőnyi Erzsébet Erkel-díjas zeneszerző, Kodály egykori munkatársa vezetésével a gyerekek zenei írás-, olvasás- és halláskészségének fejlesztésével foglalkoznak.

Megégett az erőgép elektromos szerelvénye is.

Július 2-án 14 óra körül a Hortobágyi Állami Gazdaság borsói kerületében a 33. számú főútvonal melletti területen valószínűleg eldobott égő cigarettától meggyulladt 20 hektárnyi avar, megsemmisült 5 hektár tölgyerdő és az ott tárolt 200 kőve ipar-nád. A keletkezett kár mintegy 45 000 forint.

Július 2-án 17 óra körül időben szakai Béke Tsz vekerdi területén levő 25 hektáros búzátáblában keletkezett tűz, ami kb. 26 000 forint kárral járt. A Berettyó-újfalui Állami Tűzoltók megfékeztek a tüzet, s így kb. 300 000 forint értékű lábonálló terményt mentettek meg.

A tűz keletkezési okának és körülményeinek tisztázása folyamatban van.

SZAKMUNKÁSAVATÓ ÜNNEPSÉGEKET tartanak Debrecenben. 9-én az Alföldi Nyomdában, 10-én az MGM-ben avatják az új szakmunkásokat.

MEZŐGAZDASÁGI ALKATRÉSZEK gyártását kezdi meg a nyáron öt Fejér megyei termelőszövetkezet. Az évek óta hiányzó vagy nehezen beszerezhető cikkek gyártásával az alkatrészellátás gondján próbálnak enyhíteni.

„BOSZORKÁNYKONYHA”

(Klody János felvétele)

A Pogány madonna, Mephisto és társai Filmjeink Moszkvában

Tegnap, július 7-én kezdődött meg Moszkvában a nemzetközi filmfesztivál, amelyen több alkotás képviseli a magyar filmgyártást is. A világ filmművészetének július 21-ig tartó rangos seregszemléjén a játékfilmeket Kovács András most elkészült - hazai bemutatás előtt álló - műve, az *Ideiglenes paradicsom* című film képviseli. A gyermekfilmek kategóriájában Palásthy György *Egipgérő* című alkotását, a rövidfilmekben Schuller Imre *Átkelés a grancison* című képzőművészeti tárgyú kisfilmjét, a dokumentumfilmekben pedig Lestár János és Reisenbüchlen Sándor egy-egy alkotását vetítik a szovjet fővárosban.

Bemutadják a fesztivál közönségének továbbá Gyarmathy Lívia *Minden szerdán*, *BESZÉDTEMA* - *BESZÉLJÜNK RÓLA* címmel havonta jelentkező vitaműsor indul pénteken a 2-es csatornáján. A sorozatban meggyűnk legjellegzetesebb szakterületét képviselő szakemberek mondják el véleményüket egy-egy témáról. Először Miskolc, a Rónai Sándor Művelődési Központ ad otthont a műsornak.

Mészáros Gyula *Pogány madonna*, Szabó István *Mephisto* és Vitézy László *Békeidő* című filmjét, nemkülönben pedig Rófusz Ferenc *Légy* című Oscar-díjas rajzfilmjét. A moszkvai seregszemle nemzetközi zsűriének munkájában részt vesz Lugossy László filmrendező is.

Nemzetközi néptáncfesztivál Szegeden

Kilenc külföldi, öt hazai együttes a résztvevő

Immár nyolcadik alkalommal ad fórumot Szeged, a napfény és a szabadtéri játékok városa idén a népi kultúra terjesztőinek. A július 11-től 20-ig tartandó nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztiválra kilenc külföldi és öt magyar együttes érkezik érdekesnek ígérkező folklorizmussal. Valamennyien részt vesznek a nemzeti nap programjában, a gálaműsor napján a délutáni vásári sokadalomban. A külföldi együttesek ez-

után az ország más megyéiben is bemutatják művészetüket. A fesztivál nemzetközi népszerűségnek örvend, amit az is bizonyít, hogy az idén kilenc ország (Bulgáriából, Csehszlovákiából, Hollandiából, Jugoszláviából, Lengyelországból, az NDK-ből, Romániából, Svájcban, a Szovjetunióból) küldi el egy-egy kiemelkedő együttest, hogy bemutassa az újszederi szabadtéri színpadon ortuzsága folklorikánságát művészetét.

MOZI • TV • MOZI • TV

KÓMA (amerikai) 16. Apolló de. 1/10, 1/12, 1/2, du. 1/7, 1/9, Vig 1/4, 6, 1/9.
JÁTÉKSZER (olasz) 16. Meteor kort 9.
ELOSZÓR FÉRINÉL (szovjet) Apolló 4. Meteor 1/8.
GOODBYE ES AMEN (olasz) 18. Nygerdeli disco este 7-11 óráig, vetítés: 1/10.
FEDŐNVE: JÉGMDAR (szovjet) Meteor mese 3, 1/6.
FEHÉR TELEFONOK (olasz) 18. 16 mm-es filmvetítés fekete-fehérben Híradó 1/10, du. 1/8.
A HÉT MESTERLŐVÉSZ (amerikai) Vig 1/12, 1/2.
KOLDUS ÉS KIRÁLYFI (angol) Vig mese 1/4, 6.
LAVINA (kanadai) Vig 1/10.
MALÁJI TIGRIS (olasz) Petőfi kert 9.
ÓZVEGY MENYASSZONYÓK (magyar) Híradó 1/12, 1/2, 1/4.
PIEDONE HONG-KONGBAN (olasz) Sűmen mopszok 9.
SKALPVADÁSOK (amerikai) Meteor 3, 1/6.

TV

BUDAPEST (1. műsor)
8.55 Műsorismertetés, 9.00 Idősebbek is elkezdhettek... Telenovela, 9.05 Csak gyerekeknek! 9.25 Delta (ism.), 9.30 Aranyasók Alaszakban (ism.), 10.45 Lehet egy kérdéssel több?

(ism.) 11.15-12.00 Zenés terefe-re (ism.) 13.32 Műsorismertetés, 13.35 Hírek, 13.40 Testünk, 16.05 Négy csepp, NDK televízió, 17.35 Reklám, 17.40 Méréleg, Riportfilm, 18.10 Staféta, 18.20 perc ifjúság, 18.20 A Közösségszolgálat tájékoztatója, 18.25 Másfél millió lépés Magyarországon, 19.00 Reklám, 19.10 Idősebbek is elkezdhettek... 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 San Francisco utcáin, Amerikai bűnügyi filmsorozat, 20.45 A Tv galériája, 21.25 Vívó-világbajnokság, Kb. 22.40 Tv-híradó 3.
BUDAPEST (2. műsor)
20.00 Műsorismertetés, 20.01 Méréleg, 20.40 Óreg barátok, Szovjet rövidfilm, 20.50 Tv-híradó 2, 21.10-22.50 Törtétek, Komédia két felvonásban.
POZSONY (1. műsor)
8.55 Hírek, 9.00 Balett, 10.20 Román film, 11.05 Beszélgetés a Lucsicsa együttes tagjaival, 17.35 Autósk-motorosok magazinja, 18.25 Könyvek, 18.30 Kamerával a katonáknál, 18.45 Rimerál, 19.10 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Az utolsó előadás, Román film 2. rész, 21.25 Dokumentumfilm, 21.55 Huszonöt óra a világban, 22.10 Zenés műsor, 22.35 A nevelésről, 22.55 Hírek.

POZSONY (2. műsor)
20.00 Dokumentumfilm, 21.25 Aktualitások, 21.45 Ejjel Csabancában, Amerikai filmvígjáték.
BUKAREST
15.00 Hírek, 15.05 Iskolatévé, 15.30 Női róplabda (Románia-NDK) 17.30 Kötészet és zene, 17.50 A lelkisebnek, 18.00 Tv-híradó, 18.25 Gazdasági hírgyelő, 18.55 Minden tőlünk függ, 19.20 Vízkereszt (2. rész), 20.35 Encscu! 1. szvit, 21.05 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek, Időjárás, Lap-szemle, 17.05 Amerikai filmek kritikája a Kóma című amerikai filmről, 17.15 Ór percdzsessz, A debreceni Panta Rhei együttes első nagylemezéről, 17.20 Közéleti kaleidoszkóp, Szerkesztő: Ágoston István, 17.50 Operettkedvelőknek, 18.15 Észak-tiszántúli krónika, 18.15 A bókányi népdalkör énekel, 18.25-18.30 Hírösszefoglaló, Műsorelőzetes.

FRICKÁK

Aprólek

Bemegyek az írószert-bolta Tinten Star tollért, a nyomtatványboltba a személyi igazolvány érvényesítéséhez szükséges adatlapért, a Domus Áruházba Cárdo kárpitért, az illatszertboltba frissítő zsebkezdőért, a Luxorba porszívóhoz való papírszűrőért, az import áruk üzletébe szovjet pezsgőért, a gyógyó-vényboltba Béres-cseppekért, az Unió Áruházba búvós kockáért, a kölcsönzőbe fényképezőgépet, mindenütt azt a felelet kapom: nincs. Mit tegyek, hogy néha igenlő válasszal fogadjak?
- Kérdez azt, hogy van-e hiányciikk... - nos

KÖZLEMÉNY

Piri divatüzletet megnyitottam, Halköz 3. Nyitva: 9-18-ig. (X)

HÍREK

1981. július 8., szerda

Ellék napja

A Nap két 4.56 - nyugszik 20.42 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:

időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan kisebb záporok, zivatarok. Számottevő csapadék nem valószínű. A hőmérséklet emelkedik. Várható nappali hőmérséklet 27-32 fok között.

A MEGYEI KÖNYVTAR NYÁRI NYITVA TARTASA. A Megyei Könyvtár értesíti olvasóit, hogy júliusban és augusztusban szombaton 9-től 12.30-ig tart nyitva. A gyermekkönyvtár szombat kirételeivel újra a megszokott időben várja a látogatókat.

OLVASÓTÁBOR EGERBEN. Hétfőn nyitották meg Egerben az Ady Endre Kolégiumban a szakmunkástanulók VII. olvasótáborát. Az SZMT központi könyvtára szervezte a tábor, mely tizenkét napig tart és 45 első-másodikos szakmunkástanulónak ad kellemes és hasznos nyári programot.

PIROSABRA ÉRŐ FÜSZERPAPÍRÁK. Kalocsán a hazai papíripari fejlesztés központjában az idén olyan hírből lépnek a termelőkhöz a kutatók, amely festékanyagában pirosabb s a nagyüzemi termelésre intenzívebb, mint az eddigiek.

MEDGYESSY FERENC-EMLEKIALLÍTÁS nyílik július 13-án 17 órakor Hajdú-böszörményben, a Hajdúsági Múzeum időszi kiállítóterében. Dr. Dankó Imre megyei múzeumigazgató nyitja meg a kiállítást, melyet hétfő kivételével naponta 14-től 18 óráig tekinthetnek meg a látogatók.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Háromszázhatvan évvel ezelőtt, 1621. július 8-án született, és 74 éves korában, 1695-ben halt meg Jean de La Fontaine francia meseköltő.

Jomódú hivatalnok családból származott; ő maga pályára lépett akaratából - pápi pályára került. Am hamar otthagyta iskoláit és sokáig szülővárosában, a kis Chateau-Thierry-ben élt. Megnősült, s evezik idegenkedő dalomkedvelő barátai, rokoniak között. A Mesék első kiadása 1668-ban, végső, 12 részes kiadása pedig 1692-ben jelent meg. Ezek kettő La Fontaine-t népszerűvé, a franciák Homeroszává. Műfaja, a fabula vagy mese nem volt „nagy” műfaj; a klasszikus költészet „örvényhozója”. Boileau, jellemző módon meg sem említi a kor uralkodó műfajai között; pedig La Fontaine szerzett és nagyrabecsült barátja volt. Tizenkét könyvre osztott híres Meséi a franciák immár 300 éves kezikönyve, amelyek derűje, okossága, változatossága, sokai praktikus tanulságai az iskolától az öregkorig elkísérik őket életükben, s mint másoknál Petőfi, nem csupán költői élvezet, hanem a jellem és formája. La Fontaine meséi nálunk is rendkívül népszerűek; újabb és újabb kiadásokban látnak napvilágot.

AZ ÜGYVELETES HÍRSZERKESZTŐ

Barna Hldiko
Telefon: 12-144

KÖNYKIADÁS. Százmillió példányhoz közeledik a magyar könyvkiadás. 1980-ban 8241 könyvet adtak ki, összesen 94,7 millió példányban.

ÉPÍTŐTÁBOROK. Megnyitották kapukat a mezőgazdasági ifjúsági építőtáborok. 136 tábor várja a fiatalokat, az idén általánosan bevezették a teljesítmény szerinti ösztönzési rendszert.

FILMBARÁTOK KÖNYVTÁRA. Újabb kötetekkel gyarapodott a filmbarátok könyvfűzére. A Bacsó Péterrel és Korács Andrásról készített monográfia a napokban kerül a könyvesboltokba.

GABONAÁTVÉTEL. Megindult a kalászosok szállítása a Gabonaforgalmi és Malomipari Szolgáltató Vállalat tárolóiba. Vasárnap estig 15 790 tonnát vettek át és bár a szombati eső kis megtérpamást okozott, a szállítási folyamatossan halad.

Az idő pénz

A buszom késik, ideges vagyok. Az idő pénz, az idő pénz... - mondogatom magamban. S egy régi emlékből jelenetet gyűr a fantázia: fizetek az ABC-áruházban, keresem a számla összegét, de végül csak hiányzik egy tizesem. - Megoldjuk - mondja a pénztáros. - Várakozzon a kosarak mellett tíz percig.

FRICKÁK

Aprólek

Bemegyek az írószert-bolta Tinten Star tollért, a nyomtatványboltba a személyi igazolvány érvényesítéséhez szükséges adatlapért, a Domus Áruházba Cárdo kárpitért, az illatszertboltba frissítő zsebkezdőért, a Luxorba porszívóhoz való papírszűrőért, az import áruk üzletébe szovjet pezsgőért, a gyógyó-vényboltba Béres-cseppekért, az Unió Áruházba búvós kockáért, a kölcsönzőbe fényképezőgépet, mindenütt azt a felelet kapom: nincs. Mit tegyek, hogy néha igenlő válasszal fogadjak?
- Kérdez azt, hogy van-e hiányciikk... - nos

KÖZLEMÉNY

Piri divatüzletet megnyitottam, Halköz 3. Nyitva: 9-18-ig. (X)